

Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

10.03.2020 nr. 291

mun. Chișinău

Cu privire la promovarea lecturii

În scopul promovării lecturii, centrării contribuției bibliotecilor, instituțiilor educaționale, comunităților și factorilor de resort la amplificarea interesului față de carte, dezvoltarea competențelor de cultura lecturii și de cultura informației, emit prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă Programul național de acțiuni consacrate promovării lecturii.
2. Se recomandă bibliotecilor publice, instituțiilor educaționale, în termen de 10 zile de la semnarea prezentului ordin să elaboreze programe proprii de acțiuni consacrate promovării lecturii.
3. În termen de 3 zile de la semnarea prezentului ordin, Direcția arte și industrii creative va disemina Programul național de acțiuni consacrate promovării lecturii bibliotecilor publice și instituțiilor interesate.
4. Responsabil de executarea prezentului ordin este Andrei Chistol, secretar de stat.

Corneliu POPOVICI

Ministru

nr. 291 din 10.03.2020

**PROGRAMUL NAȚIONAL DE ACȚIUNI CONSACRATE
PROMOVĂRII LECTURII**

Nr d/r	Titlul proiectului/activității	Descrierea succintă	Grup-țintă	Indicatori	Perioada de desfășurare	Responsabil/Parteneri
1.	Directorii și inițiative pentru promovarea lecturii – 2020 (material metodologic pentru Sistemul Național de Biblioteci)	Suport metodologic pentru biblioteci privind organizarea și logistica promovării lecturii 2020	Personal de specialitate din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	Publicație în format online	ianuarie	Biblioteca Națională
2.	Proiectul „Punguța cu 2 cărți” (faza pilot)	Proiectul are scopul de a transmite părinților din zone defavorizate mesajul despre importanța cititului împreună cu cei mici. În cadrul proiectului 100 de familii, care au copii până la 3 ani, din 20 de localități rurale din Republica	Copii până la 3 ani, părinți	100 de familii cu copii până la 3 ani beneficiare 240 de cărți ilustrate 20 de localități rurale implicate 20 de bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale implicați donate	ianuarie - februarie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/bibliotecile publice teritoriale /Asociația OvidiuRo / Fundația Progress
	Proiectul „Punguța cu 2 cărți” (extinderea proiectului)	Moldova, vor participa la 2 ateliere de literație, susținute de bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale, și vor primi în dar câte o punguță cu 2		200 de familii cu copii până la 3 ani beneficiare 480 de cărți ilustrate	septembrie - octombrie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

	cărți ilustrate potrivite vârstei mici. Prima carte din punguță este de ficțiune și a doua de non-ficțiune.		donate 40 de localități rurale implicate 40 de bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale implicați			
3.	Programul „Fiecare copil merită o poveste” (început în 2019)	Proiectul are scopul de a susține educația timpurie a copiilor de 4-7 ani prin activități de lectură împreună în biblioteci, grădinițe și acasă.	Copii de 4-7 ani	200 de ateliere de lectură organizate Circa 5600 de copii beneficiari	ianuarie – decembrie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/ Asociația Bibliotecarilor Asociația OvidiuRo/ Fundatia Progress
4.	Administrare, gestionare, comunicare în cadrul grupului public pe facebook „LecturaCentral”	Schimb de experiență, promovarea bunelor practici, a proiectelor și activităților organizate în SNB.	Cercuri largi de cititori	1390 membri Postări zilnice ale membrilor grupului	ianuarie - decembrie	Biblioteca Națională
5.	Organizarea a 5 concursuri de promovare a lecturii (nivel național)	Fidelizarea și motivarea cititorilor	Utilizatori ai bibliotecilor din Sistemului Național de Biblioteci	5 concursuri naționale 37 biblioteci raionale/orășenești/municipale 11 centre biblioteconomice departamentale (diseminare în rețelele locale)	februarie-noiembrie	Biblioteca Națională/ bibliotecile publice

6.	Proiectul „Ora să ȘTIM” (faza II)	Scopul proiectului este a promova lectura și a stimula curiozitatea copiilor de la 3 la 10 ani pentru știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM) prin cărțile pentru copii și experimentare. În 2020, proiectul va fi extins de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” în 37 de biblioteci publice teritoriale. Fiecare din bibliotecile incluse în proiect vor primi gratuit un set din 6 cărți ilustrate pentru copii de format mare, oferite ca donație de Asociația OvidiuRo.	Copii de la 3 la 10 ani	37 de biblioteci publice teritoriale participante 222 de cărți donate bibliotecilor 222 de ateliere de lectură organizate pentru copii de 3-10 ani	ianuarie – mai	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/ bibliotecile publice teritoriale/ Fundația Progress/ Asociația OvidiuRo/ Asociația Bibliotecarilor
7.	Concursul de lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXX-a	Scopul concursului este de a promova lectura și a familiariza elevii cu viața și activitatea personalităților din literatura, cultura, istoria națională și universală. Ediția curentă este dedicată scriitorului Lucian Blaga, de la a cărui naștere se împlinesc 125 de ani.	Elevi	Circa 3.000 elevi participanți la faza locală Circa 650 elevi participanți la faza raională / municipală Circa 75 elevi participanți la faza republicană	ianuarie - iulie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/Uniunea Scriitorilor/ bibliotecile publice, instituțiile de învățământ preuniversitar
8.	Lectura ca bază pentru dezvoltare Publicație metodologică	Dezvoltarea competențelor bibliotecarilor prin oferirea suportului metodologic necesar proiectelor/ activităților /serviciilor bazate pe însușirea codului bunelor maniere off și online prin promovarea lecturii adiacente temei	Personal de specialitate din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	50 ex. (Formatul A5, 45 p.)/ Formatul online	februarie	Biblioteca Națională / Diseminare în bibliotecile din cadrul Sistemului Național de Biblioteci

9.	Donează o carte pentru penitenciar Campanie	Campanie de colectare a cărților în sprijinul penitenciarelor. Scopul campaniei este de a motiva persoanele aflate în detenție să citească.	Persoane instituționalizate	Donații de carte	februarie	Biblioteca Națională / utilizatorii/ cetățenii interesați
10.	Ziua Internațională a Cititului cu Voce Tare – ediția 2020 „Lectura Bunelor Maniere”	Stimularea interesului pentru lectură, cultivarea bunelor maniere prin lectură	Publicul larg de cititori	Activități în cadrul SNB	februarie	Biblioteca Națională / Biblioteca Națională pentru Copii „I. Creangă”/ bibliotecile publice
11.	Cultura lecturii: cunoștințe și deprinderi esențiale pentru a participa activ în viața comunității Training profesional	Dezvoltarea competențelor de cultura lecturii. Implicarea bibliotecilor în combaterea analfabetismul funcțional.	Personal de specialitate din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili	februarie	Biblioteca Națională / bibliotecile publice
12.	Metodologia de implementare a Programului „Literația în familie Training profesional	Participanții vor conștientiza importanța literației în familie, vor avea abilități de aplicare a curriculumului, metodologiei și materialelor de învățare în vederea organizării activităților de literație pentru familii.	Bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale	30 bibliotecari	februarie mai	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”
13.	Lectura critică Training profesional	Înșușirea de către participanți a abilităților și aptitudinilor care să le permită înțelegerea aprofundată a diferitor straturi ale textului.	Responsabilii pentru dezvoltarea competenței de cultura lecturii din centrele biblioteconomice teritoriale.	2 traininguri a câte 3 zile fiecare Total – 50 formabili din centrele biblioteconomice teritoriale (25 persoane per training)	martie	Biblioteca Națională / bibliotecile publice

14.	Lansarea culegerii științifice „Lectura și scările”	Consolidarea relațiilor dintre diverși actori antrenați în promovarea lecturii: bibliotecari, pedagogi, scriitori, editori, librari etc.	Scriitori, utilizatori, bibliotecari și alți specialiști interesați de fenomenul lecturii	Activitate în cadrul Simpozionului <i>Anul bibliologic 2019</i> 120 persoane (scriitori, utilizatori, bibliotecari și alți specialiști interesați de domeniul lecturii)	martie	Biblioteca Națională / bibliotecile publice
15.	Festivalul „Zilele Creangă”, ediția a X-a	Festivalul se va desfășura la Chișinău, Iași, Tîrgu-Neamț și Pîpirig. Scopul proiectului este educarea interesului pentru valorile naționale, pentru lectură și creație prin intermediul moștenirii spirituale a clasicului literaturii române Ion Creangă.	Copii, adolescenți, scriitori, cercetători literari	Circa 15 evenimente organizate Circa 4000 participanți	27 martie – 3 aprilie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” / Secția Națională IBBY/ Institutul de Filologie „B. P. Hasdeu” Biblioteca pentru Copii Orhei/ Liceul Teoretic „Ion Creangă” Chișinău/ IPNA Compania „Teleradio Molodova”
16.	Ora poveștilor în format modern Training profesional	Participanții vor cunoaște rolul orei poveștilor în educația timpurie a copiilor, vor avea abilități de aplicare a metodologiei, vor putea selecta activitățile interactive și resursele necesare pentru organizarea orei poveștilor.	Bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale	30 bibliotecari	martie septembrie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

17.	Clubul Literar Homo Aestheticus	Omagieri și întâlniri cu personalități notorii, scriitori, poeți, editori; cunoașterea procesului literar contemporan, lansări de carte, prezentări, comunicare față în față cu autorii	Publicul larg, persoane interesate de procesul lecturii	4 ședințe /per an 70-100 participanți /per ședință	martie-septembrie	Biblioteca Națională / Uniunea Scriitorilor/ Institutul de Filologie „B. P. Hasdeu”
18.	Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XXIV-a	Scopul proiectului este de a stimula interesul pentru lectură și cunoaștere prin valorificarea și promovarea cărților pentru copii și tineret atât la nivel național cât și internațional, precum și prin susținerea și promovarea scriitorilor, ilustratorilor, traducătorilor, editorilor.	Copii, adolescenți, scriitori, ilustratori, traducători, editori.	Circa 30.000 vizitatori Peste 100 de edituri reprezentate Circa 100 de lansări de carte Peste 10 evenimente organizate	9-12 aprilie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/ Secția Națională IBBY
19.	Lectura și educația timpurie Sesiune de comunicări	Sesiune de comunicări cu participare internațională, desfășurată în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, unde vor fi prezentate cercetări, proiecte, programe despre importanța lecturii pentru educația timpurie a copiilor, tehnici și metode de implicare a lecturii în dezvoltarea competențelor la copiii până la 7 ani.	Bibliotecari, educatori, cercetători, reprezentanți ai ONG-urilor	Circa 150 participanți	10 aprilie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”/ „Ion Creangă”/ Secția Națională IBBY
20.	Biblioteca pentru o comunitate armonioasă, de ordine și respect reciproc: resurse, servicii/produse Training profesional	Reliefarea rolului bibliotecii publice în promovarea valorilor unei societăți moderne, caracterizată prin: inițiativă, membri responsabili, creativitate, gândire logică, limbaj corect și coerent, comportament civilizat	Personal de specialitate cu responsabilități de relații cu publicul din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	aprilie	Biblioteca Națională/bibliotecile publice

21.	Inițiative ale bibliotecilor în sprijinul Științei participative. Leadership în bibliotecă Training profesional	Promovarea dimensiunilor Științei Participative (ori a Științei Cetățenilor) prin intermediul bibliotecii	Personal de specialitate din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili din cadrul centrelor biblioteconomice	mai	Biblioteca Națională /bibliotecile publice
22.	Marketingul lecturii Training profesional	Abordări conceptuale. Influențe asupra necesităților cititorilor. Influențe asupra pieței cărții. Calitatea și cultura lecturii.	25 formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili din cadrul centrelor biblioteconomice departamentale și teritoriale	mai	Biblioteca Națională / USM Dr. habilitat Tatiana Ciocoi
23.	Femeile și lectura Training profesional	O incursiune în istoria lecturii feminine, a relației femeilor cu cartea și a felului cum a fost exprimată această relație în literatură și în pictură. Lectura feminină. Lectura masculină. Beneficiile lecturii pentru sănătatea trupului și a sufletului.	25 formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili din cadrul centrelor biblioteconomice	mai	Biblioteca Națională / USM Dr. habilitat / Dr. habilitat Tatiana Ciocoi
24.	Conferințe zonale 2020	Trasarea principalelor direcții pentru bibliotecile publice teritoriale în realizarea Programului Național <i>LecturaCentral</i> , ediția a 3-a, 2020	Manageri ai bibliotecilor publice teritoriale, șefi de biblioteci comunale	4 conferințe în patru zone a republicii	mai-iunie	Biblioteca Națională / BNC „I. Creangă”/ Bibliotecile publice
25.	Educarea cititorului expert în lectură Curs aplicativ	Dezvoltarea competențelor de cultura lecturii prin implicare în proiecte de cercetare literară. Educarea cititorului cult în spațiul propriilor lecturi și vorbiri	Formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili	iunie	Biblioteca Națională /Dr. Adrian Ghicov, conf. univ., IȘE

26.	Cărți și cititori Training profesional	De ce citim și care sunt mecanismele neuro-lingvistice pe care le implică și le dezvoltă actul lecturii? Audienții vor afla care este diferența între lectura de instruire și lectura de plăcere, își vor defini propria relație cu lectura vor primi sfaturi utile cu privire la ghidarea cititorilor prin lumea cărților	Formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili	iunie	Biblioteca Națională / USM Dr. habilitat Tatiana Ciocoi
27.	Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2019 Sondaj de opinie	Aprofundarea cunoștințelor privind producția editorială anuală, identificarea și diseminarea preferințelor cititorilor, dezvoltarea competenței de cultura lecturii	Scriitori, utilizatori, bibliotecari și alți specialiști interesați de domeniul lecturii	50 publicații (Formatul A5, 60 p.) 10 scriitori premiați	iunie-august	Biblioteca Națională / Sistemului Național de Biblioteci
28.	Arta lecturii Training profesional	Cum să citim un roman și ce sfaturi ne dau scriitorii pentru a recunoaște și a îmbunătăți această activitate mentală? Participanții vor exersa „buna lectură” după rețetele lui Orhan Pamuk („Romancierul naiv și sentimental”), Milan Kundera („Arta romanului”) și Umberto Eco („Confesiunile unui tânăr romancier”). De asemenea, vor întocmi o „listă de sfaturi practice” de lectură, de oferit ulterior cititorilor mari și mici.	Formabili din cadrul Sistemului Național de Biblioteci	1 training 25 formabili	iulie	Biblioteca Națională / USM Dr. habilitat Tatiana Ciocoi
29.	Știința Participativă sau Știința Cetățenilor: abordări, beneficii și oportunități pentru biblioteci Training profesional	Abordări conceptuale. Context al Științei Deschise. Experiințe ale bibliotecilor. Oportunități pentru comunitate	Formabili din cadrul centrelor biblioteconomice	1 training 25 formabili	august	Biblioteca Națională / USM Dr. habilitat N. Țurcan, prof. univ.

30.	Bookfest Chișinău 2020 – Salonul Internațional de Carte, ediția XXIX	Promovarea cărții recente de calitate, atât de nivel național cât și internațional, stimularea interesului pentru carte și lectură, susținerea industriei cărții, susținerea și promovarea scriitorilor, ilustratorilor, traducătorilor, editorilor.	Scriitori, utilizatori, bibliotecari și alți specialiști interesați de domeniul lecturii	Ciclu de lansări de carte	august	Biblioteca Națională / Uniunea Scriitorilor/ Institutul de Filologie „B. P. Hasdeu”/ Asociația Bibliotecarilor
31.	Programul Național LecturaCentral, ediția a 3-a, 2020	Promovarea cărții și lecturii, sensibilizarea decidenților, suscitarea interesului publicului larg	Scriitori, utilizatori, bibliotecari și alți specialiști interesați de domeniul lecturii	Activități organizate în bibliotecile din SNB, cel puțin o activitate /per bibliotecă=2690 activități	1-30 septembrie	Bibliotecile naționale/ bibliotecile publice
32.	Lectura – interferențe biblioteconomice, pedagogice, psihologice și filosofice. Conferința Internațională	Reliefarea caracterului interdisciplinar al lecturii, necesității conexiunilor și centrării eforturilor actorilor cheie în dezvoltarea competenței lectorale, accentuarea rolului și locului bibliotecii în acest context.	Specialiști din diverse domenii	1 conferință Participanți: 150 persoane	30 septembrie	Biblioteca Națională
33.	„Raftul de sus, și/sau toți liderii citesc” Campanie Națională	Campanie de promovare a cărții și lecturii „Raftul de sus, și/sau toți liderii citesc” vine să alimenteze curiozitatea publicului larg cu informații despre preferințele lecturii unor personalități dominante în domenii diverse ale vieții sociale.	Personalități din diverse domenii; utilizatori și non-utilizatori ai bibliotecilor publice	1 infografic 1 broșură Postări pe pagina de facebook „Astăzi cititor, mâine lider” și grupul public „LecturaCentral”	septembrie	Biblioteca Națională
34.	„Septembrie – nici o zi fără lectură” Campanie Națională	Promovarea lecturii prin prezentări, lansări de carte; conferințe Skype, comunicare în direct cu autori, cercetători, alți specialiști.	Utilizatori ai bibliotecilor publice	Activități organizate în bibliotecile din SNB în baza unui program elaborat de fiecare bibliotecă în parte	septembrie	Biblioteca Națională / Sistemului Național de Biblioteci

35.	„10 scriitori / 10 întâlniri / 10 localități”	Organizarea întâlnirilor scriitorilor cu utilizatorii bibliotecilor publice teritoriale.	Utilizatori ai bibliotecilor publice	50-100 participanți per întâlnire	septembrie	Biblioteca Națională / Uniunea Scriitorilor / bibliotecile publice
36.	Campania „Fiecare copil în vizită la bibliotecă”	Scopul campaniei este cultivarea interesului pentru lectură și cunoaștere, stimularea curiozității copiilor de 5-7 ani prin familiarizarea lor cu biblioteca de la vârstă fragedă. Campania include vizite la biblioteca din localitate (cartier din oraș) a copiilor din grupele pregătitoare de la grădinițe și a elevilor din clasa I-a după încheierea studierii Abecedarului.	Copii de 5-7 ani	Circa 114375 vizitatori	septembrie - decembrie	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” /, biblioteci publice teritoriale / biblioteci școlare
37.	10 cercetători/ experți în domeniul cărții/ 10 întâlniri / 10 localități	Organizarea întâlnirilor experților/specialiștilor notorii în diverse domenii ale științei cu utilizatorii bibliotecilor publice teritoriale.	Utilizatori ai bibliotecilor publice	50-100 participanți per întâlnire	octombrie	Biblioteca Națională / Bibliotecile publice
38.	Festivitatea de totalizare a rezultatelor Programului Național LecturaCentral, ediția a 3-a, 2020	Diseminarea informațiilor despre rezultatele și impactul Programului Național LecturaCentral, ediția a 3-a, 2020. Concluzii. Idei pentru ediția 2021.	Specialiști din diverse domenii, participanți la organizarea și desfășurarea Programului Național LecturaCentral	1 activitate 120 participanți	noiembrie	Biblioteca Națională / bibliotecile publice